

 <p>FAKULTA FILOZOFICKÁ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI</p> <p>Katedra filozofie</p>	<p>PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE</p>
--	--

Práce (co se nehodí, škrtněte): ~~diplomová~~ / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Vojtěch Kaše

Práci předložil(a): Marie Nedvěďová

Název práce: Vývojové teorie náboženství: Émile Durkheim a James Goerge Frazer

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíl práce není v úvodu jasně vymezen. Autorka pouze uvádí, že „práce je zaměřena na porovnání způsobu, jakým každý z výše uvedených autorů přistupoval k používání totemů v jednotlivých primitivních společnostech.“ Na toto téma se autorka v práci skutečně zaměřuje, a potud byl i její cíl víceméně naplněn. Není však zdůvodněno, proč se autorka rozhodla zúžit své obecněji nazvané práce právě tímto směrem.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce je strukturována do úvodu, dvou kapitol věnovaných jednotlivě oběma autorům (kap. 2 a 3), kapitoly o historii totemismu jako předmětu zkoumání (kap. 4) a ústřední 5. kapitoly, která tvoří větší část textu práce, a v níž autorka detailněji přibližuje, jak tito autoři přistupují k pojmům náboženství, magie a totem.

Obsahové zpracování vykazuje určité nezanedbatelné nedostatky. Autorka např. v druhé kapitole parafrázuje Durkheimovu slavnou definici náboženství, a to když uvádí, že se Durkheim „[v] své stěžejní práci *Elementární formy náboženského života*... věnuje systému věr a praktik, vztahujících se k posvátnému, a studuje náboženství jako systém spojující ty, kdož věří a praktikují, v jeden morální celek“ (s. 2). Činí tak však bez odkazu na příslušnou pasáž v Durkheimově knize (*Elementární formy*..., str. 55-56). K této definici se autorka překvapivě téměř nevrací v podkapitole 5.1 („Durkheimovo pojetí náboženství“), kde autorka s odkazem na sekundární literaturu (Palsovu knihu *Osm teorií náboženství*) v tomto směru pouze zmiňuje, že „Durkheim sám prohlásil, že náboženství je jednotná soustava názoru a jednání vztahujících se k posvátným věcem, tudíž k věcem odtaziťým a zakázaným“ (str. 10).

Obsahové zpracování dále občas trpí nevhodně zvolenou či vytěžovanou sekundární literaturou. Systematizaci výkladu Durkheimova pojetí náboženství a jeho zasazení do dobového kontextu by např. prospělo využití přehledů jeho přístupu v knihách Dušana Lužného (zejm. *Náboženství a moderní společnost*). V případě Frazera by mohlo být zajímavé podívat se na současný zájem psychologů o jeho koncepci magie (viz zejména série článků od Carol Nemeroffové a Paula Rozina). Na některých místech by bylo naopak vhodné, kdyby autorka odkazovala spíše na primární texty analyzovaných autorů než na sekundární literaturu (viz poznámky pod čarou na str. 10).

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev autorky je na velice slušné úrovni. Odkazy na literaturu jsou víceméně v pořádku. Co se týče členění, za poněkud nešťastnou považují disproporci mezi délkou 5. kapitoly (většina textu, str. 8 až 30) a zbytkem textu (str. 1 až 7 a 31 až 32).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Na práci oceňuji, že se autorka pokusila samostatně shrnout hlavní myšlenky autorů týkající se zvoleného tématu primárně na základě detailní četby klíčových pasáží jejich děl. Tím je autorčina interpretace do jisté míry originální. Tento aspekt však současně představuje určité omezení práce, neboť ta současně postrádá hlubší zasazení autorů do dobového kontextu, kterého by bylo možné dosáhnout za výraznějšího využití sekundární literatury. Té by bylo možné dohledat nepřehledné množství. Za poněkud nešťastnou považuji strukturaci práce a trochu postrádám zevrubnější srovnání přístupů autorů, které se v aktuální práci omezuje pouze na závěr.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Některé autorčiny formulace vyvolávají otázky. Autorka se např. pozastavuje nad tím, že “Durkheim je znám především jako sociolog, i přesto, že oblastí jeho zkoumání bylo také náboženství” (s. 8). Proč by téma náboženství nemělo být předmětem zkoumání sociologie? V samotném závěru pak autorka např. shrnuje, že „[z]atímco Durkheim tedy vnímá totemismus z hlediska společenského, Frazer se spíše zaměřuje na jeho funkci jakožto před náboženského stadia vývoje společnosti“ (s. 32). Není to snad právě jeho *funkce*, co zajímá Durkheima na společenském aspektu náboženství? Mohla by autorka stručně srovnat vliv Durkheimova a Frazerova díla v současné religionistice?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Datum: 31.5.2018

Podpis:

